

## ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

приједлога Одлуке о усвајању буџета Града Бања Лука за 2019. годину

### I Основ за доношење Одлуке о усвајању Буџета Града Бања Лука за 2019. годину

Приједлог Буџета Града Бања Лука за 2019. годину припремљен је у складу са члановима 29., 30. и 31. Закона о буџетском систему Републике Српске („Сл. гласник РС“, бр. 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16). Поменути члановима Закона о буџетском систему, дефинисана је процедура усвајања нацрта, односно, приједлога буџета општина и градова у Републици Српској.

Градоначелник Града Бања Лука Одлуком број: 12-Г-4464/17 од 07.11.2018. године, утврдио је Нацрт буџета Града за 2019. годину у износу од 131,6 милиона КМ, који је достављен Скупштини Града на изјашњавање и Министарству финансија Републике Српске на давање мишљења. Скупштина Града Бања Лука је Закључком број: 07-013-545/18 од 22.11.2018. године прихватила Нацрт буџета Града за 2019. године, који је упутила у јавну расправу. У складу са Програмом провођења јавне расправе о Нацрту буџета Града Бања Лука за 2019. годину, проведена је расправа у периоду од 23.11. до 01.12.2018. године. Циљ јавне расправе је био обезбјеђивања учешћа јавности у процесу усвајања Буџета Града за наредну годину, као и учешћа различитих субјеката у предлагању примједби, приједлога и сугестија, које су послужиле за коначно утврђивање Приједлога буџета Града Бања Лука за 2019. годину.

У оквиру јавне расправе сви заинтересовани имали су прилику да изнесу приједлоге и сугестије на план реализације буџетских средстава у наредној години. Приједлози и мишљења са јавне расправе обрађени су у стручним службама Градске управе Града те је припремљен извјештај о проведеној јавној расправи на Нацрт буџета Града за 2019. годину (**прилог**). Приједлози и мишљења који су, по оцјени стручних служби Градске управе, били реални и могући, уврштени су у Приједлог буџета Града за 2019. годину.

Као што је претходно наведено, у складу са процедуром коју прописује Закон о буџетском систему, Нацрт буџета Града за 2019. годину достављен је Министарству финансија Републике Српске, на давање препорука. Министарство финансија је на достављени Нацрт буџета дописом број 06.04/400-1204-1/18 од 16.11.2018. године дало препоруке да се:

-смањи планирано повећање на економском коду 411-Расходи за лична примања запослених,

-не планирају средства на економском коду 921-примици од задуживања, без сагласности Министарства финансија РС, у складу са Законом о задуживању, дугу и гаранцијама РС, „Сл. гласник РС, бр. 71/12, 52/14 и 114/17), и

-уз планирани износ на економском коду 6319-Издаци за отплату неизмирених обавеза из ранијих година, достави мишљење Фискалног савјета.

У складу са претходно наведеним препорукама, у Приједлогу буџета за наредну годину, коригован је, на ниже, износ на економском коду 411-Расходи за лична примања запослених (за 67.000 КМ) у односу на износе планиране у Нацрту буџета (појашњење дато под тачком 1) у оквиру анализе планираних расхода за наредну годину). Такође, Министарство финансија РС дало је сагласност на краткорочно кредитно задужење, које је било планирано у Нацрту буџета у износу од 3 милиона КМ (допис бр. 06.04/400-1315-1/18 од 07.12.2018. године). Исто тако, прибављено је и мишљење Фискалног савјета, који је дао сагласност на План за измирење неизмирених обавеза пренесених из претходног периода, односно, на планирана средства на позицији 6319-Издаци за отплату неизмирених обавеза из ранијих година (мишљење бр. 27.1-020-142/18 од 07.12.2018. године).

Одређени утицај на планирана средства за 2019. годину у Приједлогу буџета (у односу на Нацрт), имао је и ревидирани „Документ оквирног буџета за период 2019.-2021. године“ (у даљем тексту "ДОБ 2019.-2021. године"), којег је припремило Министарство финансија РС и који је доступан на интернет страници овог министарства. Због ревидираних процјена макроекономских кретања у наредном периоду из овога документа, повећао се план пореских прихода у Буџету Града за наредну годину (појашњење у дијелу анализе прихода од индиректних пореза).

Приједлог буџета Града Бања Лука за 2019. годину, заснива се и на два нова стратешка документа:

-Приједлог Стратегије интегрисаног развоја града Бања Лука за период 2018-2027. године (израда по МиПРО методологији и у сарадњи са UNDP-иом, који је пружио техничку подршку), чији је нацрт Скупштина Града усвојила 24.10.2018. године,

-План капиталних инвестиција за период 2018-2020. године, који је усвојен на Скупштини Града, као и остале секторске стратегије, те усвојени акциони планови.

У вези са наведеним, треба нагласити да је највећи дио пројеката, из Приједлога Стратегије и осталих документа, уврштен у Приједлог буџета Града за 2019. годину

## **II Разлози за доношење Одлуке о усвајању Буџета Града Бања Лука за 2019. годину**

Законом о локалној самоуправи Републике Српске прописана је обавеза доношења буџета општина, односно, градова у Републици Српској за сваку буџетску годину. Законом

о буџетском систему Републике Српске прописана је процедура израде и доношења буџета градова и општина у Републици Српској за сваку годину, као и обавезе и дужности свих учесника у буџетском процесу. Приједлог буџета Града Бања Лука за 2019. годину је документ који представља процјену буџетских средстава и буџетских издатака Града за наредну фискалну годину. Буџетска средства користе се за финансирање функција јединица локалне самоуправе и буџетских корисника, за извршење њихових задатака и остале намјене које су у складу са законским и подзаконским актима и прописима. Буџетска средства и буџетски издаци су у Приједлогу буџета уравнотежени.

### **III Образложење појединачних позиција**

#### **A) Буџет Града за 2019. годину – општи дио**

Приједлог буџета Града Бања Лука за 2019. годину припремљен је у складу са "Правилником о форми и садржају буџета и извјештаја о извршењу буџета" ("Сл. гласник РС", број 100/13 и 102/16), којим је дефинисана форма и садржај буџета општина и градова у Републици Српској. Према овом Правилнику, Буџет Града треба да садржи: општи дио буџета, буџетске приходе и примитке за нефинансијску имовину, буџетске расходе и издатке за нефинансијску имовину, рачун финансирања, буџетске издатке по корисницима (организациона класификација), те функционално класификоване буџетске расходе и нето набавку нефинансијске имовине.

Општи дио буџета представља збирни приказ планираних буџетских категорија, представљених као кратак увод у економску и организациону аналитику буџета. У Општем дијелу буџета, стављањем у однос планираних буџетских прихода и расхода, и планираних примитака и издатака за нефинансијску имовину, презентују се информације о планираном буџетском резултату (буџетском суфициту или буџетском дефициту) и начину његовог финансирања (тј. расподјели или покривању), а све у складу са прописаном и усвојеном методологијом утврђивања и извјештавања о извршењу буџета.

**Укупно планирана буџетска средства исказана у Приједлогу буџета Града за 2019. годину су у износу од 133,8 милиона КМ што је за 12,5 милиона КМ или за 8,4% мање у односу на први ребаланс буџета за 2018. годину. Разлози за наведено су:**

-у 2018. години била су планирана кредитна средства и емисија обвезница за финансирање 5 капиталних пројеката, у износу од 6,24 милиона КМ,

-у 2018. години била су планирана пренесена неутрошена средства суфицита из претходног периода, у износу од 8,4 милиона КМ.

Уколико се, ради упоредивости података, из првог ребаланса буџета за 2018. годину искључе претходно наведена „посебна средства“ (емисија обвезница, расподјела суфицита из 2017. године и неутрошена намјенска прихода из претходног периода), оквир за 2018. годину износи 131,48 милиона КМ. У том случају, укупан буџетски оквир у Приједлогу буџета Града за 2019. годину већи је за 2,3 милиона КМ или 1,8% у односу на горе наведени кориговани буџет 2018. године. Битно за напоменути је да је један дио неутрошених „посебних средстава“, укључен у Приједлог буџета за наредну годину (у износу од 0,92 милиона КМ, појашњење дато под тачком 7) анализе прихода).

Посматрано у односу на Нацрт буџета Града за 2019. годину, у Приједлогу буџета су буџетска средства повећана за 2,25 милиона КМ. Наведено повећање буџетског оквира, у односу на нацрт, односи се на већи план:

- пореских прихода за 0,47 милиона КМ,
- непореских прихода за 0,78 милиона КМ,
- грантова за 0,08 милиона КМ,
- пренесених неутрошених средстава из претходног периода за 0,92 милиона КМ.

У Приједлогу буџета план пореских и непореских прихода повећан је за укупно 1,26 милиона КМ, у односу на нацрт, те је нови план за наредну годину у износу од 120,9 милиона КМ. Повећање плана прихода, у односу на Нацрт, заснива се на:

-пројекцијама повећања прихода од индиректних пореза, а у складу са ревидираним ДОБ-ом за период 2019.-2021. године, као и

-очекиваним већим износима прихода од пореза на непокретност, ренте и накнаде за уређење грађевинског земљишта, у складу са процјеном извршења у 2018. и процјеном да ће се наставити тенденција раста у наредном периоду.

Даље у тексту образложења буџетских ставки за наредну годину, поређења дата су посматрано у односу на први ребаланс буџета Града за 2018. годину (процедура усвајања другог ребаланса за 2018. годину је у току).

## **Б) Буџет Града за 2019. годину-Буџетски приходи и примици за нефинансијску имовину**

План буџетских прихода и примитака за 2019. годину базиран је на анализи реализације главних врста пореских и непореских прихода, те примитака од нефинансијске имовине у протеклим годинама, на основу очекиваног извршења ових прихода до краја 2018. године, подацима из (ревидираног) "ДОБ-а за период 2019.-2021. године", као и према важећим законским и подзаконским актима из области наплате прихода.

Укупни буџетски приходи и примици за нефинансијску имовину за 2019. годину износе 127,08 милиона КМ, од чега су:

- буџетски приходи (приходи, грантови, трансфери) - 124,9 милиона КМ,
- примици за нефинансијску имовину - 2,1 милиона КМ.

Најзначајнија ставка у оквиру буџетских прихода јесу порески и непорески приходи. Порески и непорески приходи су за наредну годину пројектовани у износу од 120,9 милион КМ што је:

-за 1,7% више у односу на претходну буџетску годину, када је план износио 118,9 милиона КМ

- за 1,1% више у односу на Нацрт буџета за 2019. годину када је план износио 119,6 милиона КМ).

Реализација пореских и непореских прихода закључно са 30.11.2018. године, како је већ наведено, износи 108,3 милион КМ (посматрано без накнаде за уређење грађевинског земљишта - по уговорима са инвеститорима за финансирање опремања земљишта, реализација је у износу од 106,5 милиона КМ, што представља прецизнији податак о реализацији).

### **1) Порески приходи**

Порески приходи су за наредну годину пројектовани у износу од 73,4 милиона КМ, што је за 6,2% више у односу на први ребаланс за 2018. годину (69,1 милион КМ). Реализација ове групе прихода закључно са 30.11.2018. године износила је од 65,8 милиона КМ. У односу на Нацрт буџета, у Приједлогу буџета план пореских прихода повећан је за 0,47 милиона КМ и исти је измијењен у дијелу планираних прихода од индиректних пореза (план повећан за 0,3 милион КМ), пореза на непокретности (план повећан за 0,27 милиона КМ) и прихода од пореза на лична примања и приходе од самосталних дјелатности (план смањен за 0,1 милион КМ).

Пореске приходе чине:

- приходи од пореза лична примања и приходе од самосталне дјелатности,
- приходи од пореза на имовину,
- порези на промет производа и услуга (заостале обавезе),
- приходи од индиректних пореза и
- остали порески порези.

У Приједлогу буџета, **план прихода по основу пореза на лична примања и приходе од самосталних дјелатности** (група 713) је у износу од 13,1 милиона КМ што је за 24% мање у односу на план за 2018. годину (17,25 милиона КМ). Реализација на дан 30.11.2018. године износила је 14,7 милиона КМ, а реализација у 2017. години износила је

16,3 милиона КМ. Посматрано у структури ове групе прихода, пројекција прихода од пореза на лична примања је у износу од 11,2 милиона КМ или за 26,6% или 4 милиона КМ мање у односу на први ребаланс 2018. године. Наведене пројекције укључују измјену сета закона у области радних односа, плата и пореза из јула 2018. године. Због наведеног, процјена је да ће доћи до пада реализације прихода од пореза на лична примања у 2019. години у односу на 2018. и претходне године. Наиме, у складу са Законом о буџетском систему РС, јединицама локалне самоуправе припада 25% укупно наплаћених прихода од пореза на лична примања на територији РС. Ова врста прихода значајно учествује у укупним пореским приходима планираним у буџетима општина и градова (план по првом ребалансу буџета 2018. године је 17,25 милиона КМ, учешће 22%). Посматрано у односу на Нацрт буџета, ови приходи су смањени за 0,1 милион КМ.

У структури **пореза на имовину**, највеће учешће има порез на непокретности. За наредну годину, планиран је износ од 10,7 милиона КМ, што је за 32,8% више у односу на план за 2018. годину (8,1 милион КМ). Реализација ових прихода на дан 30.11.2018. године износила је 9 милиона КМ, док је реализација у 2017. години износила 7,8 милиона КМ. Пројекција ових прихода базирана је на континуираном тренду раста. Поред тога, евидентно је да је ПУ РС предузимала активности на принудној наплати у 2018. години, па је по том основу остварено 0,7 милиона КМ у 2018. години. Исто тако, Градска управа се определијелила за активнију пореску политику у наредном периоду, а имајући у виду одредбе Закона о порезу на непокретности, којим је јединицама локалне самоуправе дата могућност сарадње са ПУ РС и РУГИПП. У том смислу, проводиће се активности које имају за циљ повећање обухвата пореских обвезника, а без повећања пореског оптерећења. То поред осталог подразумјева провођење пилот пројекта, у оквиру којег ће се на изабраним локацијама вршити идентификовање оних лица која нису своје непокретности пријавила у Фискални регистар непокретности. Такође, извршиће се размјена података са ПУ РС и РУГИПП, као и другим институцијама и предузећима која располажу одговарајућим базама података на основу којих се могу идентификовати непокретности.

**Приходи од индиректних пореза** планирани су у износу од 49,4 милиона КМ, што је за 13,3% више у односу на план за 2018. годину (43,6 милиона КМ). Реализација на дан 30.11.2018. године је у износу од 41,9 милиона КМ, а реализација у 2017. години 41 милиона КМ. Планирана средства базирана су на подацима из ревидираног "ДОБ-а за период 2019.-2021. година", према којима је предвиђен раст ових прихода, како на нивоу БиХ, ентитета, тако и износа који припада јединицама локалне самоуправе. Овим документом, јединицама локалне самоуправе требало би да у наредној години буде дозначен укупан износ од 348,8 милиона КМ - процјена повећана у односу на првобитни „ДОБ за период 2019.-2021. године“, за око 1,6 милиона КМ (347,2 милиона КМ). На бази наведеног, као и примјеном коефицијента из Одлуке о учешћу јединица локалне самоуправе у расподјели прихода од индиректних пореза („Сл. гл. РС“, број 41/15 - за Град Бања Луку исти износи 14,1535%),

план ових прихода за наредну годину повећан је, у односу на Нацрт буџета, за 0,3 милиона КМ и износи, поменутих, 49,4 милиона КМ. У складу са подацима из ревидираног "ДОБ 2019.-2021. године", за 2020. и 2021. годину такође се очекује раст износа прихода од индиректних пореза, који ће бити дозначен/расположив јединицама локалне самоуправе у Републици Српској (у 2020. години би требало бити расположиво 372,2 милиона КМ, у 2021. години 386,8 милиона КМ).

**Остали порески приходи** - порези на приходе од игара на срећу планирани су за наредну годину у износу од 60.000 КМ (реализација са 30.11.2018. године је у износу од 49.478 КМ), док **су порези на промет производа и услуга** (заостале обавезе; реализација са 30.11.2018. године је у износу од 30.311 КМ) пројектовани у износу од 30.000 КМ.

## 2) Непорески приходи

Непорески приходи су за 2019. годину планирани у износу од 47,4 милион КМ, што је за 2,3 милиона или 4,6% мање у односу на план 2018. године (49,7 милиона КМ). Реализација ове групе прихода закључно са 30.11.2018. године износила је 42,6 милиона КМ, док је њихова реализација у 2017. години износила 46,6 милиона КМ (укључујући и накнаду за уређење грађевинског земљишта по уговорима са инвеститорима за финансирање опремања земљишта, у износу од 3,7 милиона КМ, за 2017. годину). У односу на Нацрт буџета, у складу са коригованом процјеном извршења за наредну годину, у Приједлогу буџета план непореских прихода **повећан** је за **0,78** милиона КМ што се, највећим дијелом, односи на нето ефекат и то:

- повећања плана прихода од накнаде за уређење грађевинског земљишта за 0,2 милиона КМ,

- повећање плана прихода од земљишне ренте за 0,5 милиона КМ,

- повећање плана прихода од закупа објеката Града за 0,1 милиона КМ и

- смањење плана прихода од комуналне таксе на фирму за 0,1 милион КМ.

План непореских прихода базиран је на:

- а) пројекцији реализације непореских прихода за јединице локалне самоуправе из "ДОБ"-а,

- б) анализи реализације ових прихода у претходном периоду, укључујући и досадашње извршењу у 2018. години,

- в) пројекцији накнаде за уређење грађевинског земљишта по уговорима са инвеститорима за финансирање опремања градског грађевинског земљишта, у износу од 5 милиона КМ,

- г) процјени надлежног Одјељења за просторно уређење о очекиваним приходима по основу накнаде за уређење грађевинског земљишта и земљишне ренте,

д) анализи законских и подзаконских прописа, који би могли имати утицај на њихово извршење до краја 2018. године и у 2019. години.

Планирани износ непореских прихода за наредну годину има нижу пројекцију у односу на план за 2018. годину, за поменутих 2,3 милиона КМ. Разлог за наведено су, највећим дијелом, нижи планирани приходи од земљишне ренте и накнаде за уређење грађевинског земљишта. Ови приходи планирани су у износу од 13,9 милиона КМ и то:

- земљишна рента 6,7 милиона КМ (реализација са 30.11.2018. године је 7,4 милиона КМ, и

- накнада за уређење грађевинског земљишта 7,2 милиона КМ (реализација са 30.11.2018. године је 6,8 милиона КМ).

У наредној години, у складу са процјенама надлежног Одјељења за просторно уређење, очекују се нижи приходи по оба основа, будући да према тренутно расположивим информацијама није у најави изградња већих стамбених или пословних објеката.

Поред тога, у наредној години планиран је и приход у износу од 5 милиона КМ по основу накнаде за уређење грађевинског земљишта по уговорима са инвеститорима за финансирање опремања градског грађевинског земљишта. У складу са законским и подзаконским одредбама, дата је могућност да се инвеститорима, који неизграђено градско грађевинско земљиште опремају властитим средствима, за исти износ умањи износ накнаде који су дужни уплатити у поступку изградње стамбено-пословних објеката (компензација са инвеститорима за сталну имовину, земљиште и изграђену комуналну инфраструктуру, коју су у складу са закљученим уговорима инвеститори дужни предати Граду у власништво). Евидентирање ових прихода и расхода не прати кретање новчаног тока, а врши се у складу са инструкцијом Министарства финансија Републике Српске.

Што се тиче осталих непореских прихода, детаљније образложење даје се даље у наставку тексту:

а) код прихода од закупа пословних простора, план је у износу од 1,3 милиона КМ или за 18,7% је мањи у односу на 2018. годину (што је на ниво очекиваног извршења 2018. године). Разлог за наведено јесте нижа пројекција прихода од кабловске канализације, у односу на претходну годину. С друге стране, у наредној години, очекује се наставак раста прихода од закупа објеката који су у власништву Града (пословни простори и гараже), као и прихода по основу закупа објеката који су у власништву буџетских корисника. План прихода од закупа објеката буџетских корисника је 0,42 милиона КМ и већи је за 46,3% у односу на 2018. години. Пројекције реализације су, посматрано по корисницима, веће код ЈУ СЦ „Борик“ (очекује се почетак рада нове спортске дворане код Техничке школе, што ће омогућити већи број слободних термина за закуп у дворани „Борик“) и код појединих средњих школа - Гимназија, Грађевинска школа и сл.;



б) готово све комуналне накнаде и таксе имају или исти ниво плана или се очекује одређени раст у односу на 2018. годину (укупна реализација са 30.11.2018. године је 8,9 милиона КМ). Збирни план комуналних накнада и такси за наредну годину је 9,8 милиона КМ и већи је за 3,8% у односу на план 2018. године. За наредну годину очекује се раст:

-комуналне таксе на фирму за 1,3%, план у износу од 4,05 милиона КМ (због појачане контролне активности од стране ПУ РС),

-комуналне таксе за коришћење простора за паркирање за 7,8%, план у износу од 3,85 милиона КМ (у наредној години доћи ће до корекције у тарифном систему, која ће подразумевати измјену зона на одређеним паркиралиштима и корекцију цијена појединих карата),

-боравишне таксе за 36,2%, план у износу од 320.000 КМ (због повећања износа боравишне таксе, на 2,5 КМ, што представља законом утврђен минималан износ са стицањем статуса туристичког мјеста - наведени статус Град је добио крајем 2018. године; такође очекује се и повећање броја туриста),

в) накнада за коришћење комуналних добара од општег интереса планирана је за наредну годину у износу од 4,3 милиона КМ или за 4,9% више у односу на план за 2018. годину (реализација са 30.11.2018. године је 3,7 милиона КМ, реализација у 2017. години је износила 4 милиона КМ). Предложено повећање ових прихода базирано је на очекиваном повећаном обухвату обвезника,

г) у наредној години сви приходи који се заснивају на посебним прописима (приходи по основу средстава за финансирање посебних мјера заштите од пожара, концесионе накнаде, промјене намјене пољопривредног земљишта, накнада за коришћење шума као и накнада за воде), реализоваће се путем посебних програма потрошње, као и путем рачуна посебних намјена за сваку од ових врста прихода. Посебне програме потрошње за поменуте приходе/накнаде разматра и усваја Скупштина Града,

д) приходи буџетских корисника за наредну годину планирани су у износу од 4,4 милиона КМ, што је за 3,6% ниже у односу на план за 2018. годину. Реализација ових прихода на дан 31.11.2018. године је 3,9 милиона КМ, реализација у 2017. години била је 4,5 милиона КМ. Поменути приходи представљају приходе које буџетски корисници остварују вршењем своје законом додијелене дјелатности (партиципације ученика, учешће сродника у смјештају корисника социјалне заштите и сл., боравак дјете у вртићима и остало). У наредној години тражиће се, од корисника буџета који се у потпуности финансирају из буџета Града, провођење додатних активности на повећању властитих прихода, а извршиће се и анализа прописа који представљају основ за наплату властитих прихода из њихове сопствене дјелатности, у циљу повећања реализације. Исто тако, у наредној години, појединим буџетским корисницима, а то су: Центар за развој

пољопривреде и села, Туристичка организација Града, СД "Борик", као и одређене средње школе, одредбама Одлуке о извршењу буџета за 2019. годину, биће остављена могућност да властите приходи и примитке реализују путем Фонда 02–фонда прихода по посебним прописима, тј. да их уплаћују и троше (до нивоа остварених прихода) преко рачуна посебних намјена (ови приходи и расходи се не планирају у Буџету Града, већ се исказују у оквиру Консолидованог извјештаја о извршењу буџета). Поред наведеног, приходи корисника планирају се и евидентирају у оквиру прихода од закупа објеката који су у њиховом власништву (појашњење дато у оквиру анализе прихода од закупа),

Поред свега претходно побројаног, може се констатовати да су пројекције непореских прихода за наредну годину, у дијелу прихода који су надлежности Града Бања Лука, засноване на:

-анализи донесених одлука, правилника и других аката, који су били основ за утврђивање износа и динамике наплате појединих врста прихода;

-повећаној контроли наплате;

-повећања обухвата обвезника, без повећања износа такси и накнада.

### **3) Грантови**

У Приједлогу буџета Града за 2019. годину, грантови су планирани у износу од 50.000 КМ, и односе се на капиталне грантове из земље и то по основу очекиваног учешћа ЗЕВ-а у санацији фасада и лифтова. Посматрано у односу на 2018. годину, планирана средства грантова значајно су мања, јер су у 2018. години била планирана средства Централне изборне комисије БиХ за исплате бруто накнада члановима бирачких одбора за одржавања републичких избора. Треба нагласити да значајан износ грантова корисници реализују, у свакој буџетској години, путем фонда 03, односно, посебног жиро-рачуна, што се приказује у извјештајима о извршењу буџета.

### **4) Трансфери**

Трансфери су за наредну годину планирани у износу од 3,97 милиона КМ (или 20% мање од плана по првом ребалансу 2018. године) и састоје се из:

а) 3,76 милиона КМ трансфера надлежног Министарства социјалне и здравствене заштите РС, што је повећање за 2,9% у односу на први ребаланс за 2018. годину, а првенствено због процјене пораста броја корисника права на додатак за помоћ и његу другог лица. Трошење ових средстава планирано је код Центра за социјални рад. Посматрано у односу на Нацрт буџета, овај трансфер умањен је за 30.000 КМ, због тога што трошкове смјештаја и превоза за ученике са сметњама у развоју у наредној години у цијелости сноси јединице локалне самоуправе, односно центри. Због тога су за исти износ повећани расходи на групи 4161 код Центра за социјални рад у дијелу који се финансирају из буџета Града, у односу на Нацрт,

б) 42.000 КМ планираног трансфера Агенције за безбједност саобраћаја, за реализацију пројеката у области саобраћаја и развоја јавног система бицикала,

в) 100.000 КМ планираног трансфера Министарства унутрашњих послова, за потребе изградње објекта полицијске станице и мјесне заједнице на Лаушу (наставак пројекта из 2018. године),

г) 75.000 КМ трансфера ентитетима, јединицама локалне самоуправе и фондовима обавезног социјалног осигурања, што се односи се на поврате и прекњижавања погрешно уплаћених прихода по записницима ПУ РС, у складу са важећим начином евидентирања ових прихода.

### **5) Примиси за нефинансијску имовину**

Примиси за нефинансијску имовину планирани су у износу од 2,14 милиона КМ, што је за 71,7% више у односу на 2018. годину. У оквиру ових примитака предвиђена је продаја:

-земљишта у износу од 2 милиона КМ, на основу процјене Одјелења за локални економски развој и стратешко планирање, а полазећи од тренутно расположиве површине земљишта за продају у ПЗ "Рамићи-Бања Лука", те у новој пословној зони Јелшинград,

-продаја сталне имовине намијењене продаји, у износу од 140.000 КМ, што се односи на процјену вриједности покретне имовине у ПЗ "Рамићи-Бања Лука".

### **б) Примиси од финансијске имовине, задуживања и остали примиси**

Примиси од финансијске имовине, задуживања, те остали примиси планирани су за 2019. годину, у износу од 5,8 милиона КМ. Овај износ односи се на:

а) *примитке од финансијске имовине (група 91)* - 673.000 КМ, које чине:

-примиси од наплате датих зајмова, у износу од 656.000 КМ. Од тога се на поврата зајма датог „Еко топланама“ односи 650.000 КМ. Укупно одобрени износ зајма овом предузећу био је 1,5 милиона КМ,

-примиси од наплате зајмова датих физичким лицима и домаћинствима (Центар за развој пољопривреде и села), као и запосленим радницима ГУБЛ-а, у претходним годинама, у износу од 17.000 КМ.

б) *примитке од задуживања (група 92)* – 3 милиона КМ што представља краткорочно кредитно задужење за привремено финансирање дефицита произашлог из готовинског тока, које се евентуално може појавити у току 2019. године,

в) *остале примитке (група 93)* - 2,19 милиона КМ и чине их:

-примиси од пореза на додату вриједност, у износу од 1,19 милиона КМ,

-примиси од депозита и кауција, у износу од 295.000 КМ,

-примици од аванса у износу од 100.000 КМ, те остали примици у износу од 10.000 КМ,

-примици за накнаде плата за родитељско одсуство и боловања која се рефундирају од фонда обавезног социјалног осигурања, у износу од 0,55 милиона КМ,

-остали примици из трансакција са другим буџетским корисницима исте јединице власти, у износу од 40.000 КМ (примици по основу закупа под посебним условима - наплаћује се од буџетских корисника исте јединице власти и сл.).

#### **7) Расподјела суфицита из ранијих периода**

У оквиру наведене позиције, планирана су средства у износу од 925.000 КМ, што се односи на намјенска средства која су била планирана буџетом за 2018. годину, али се већ сада може констатовати да ће остати неутрошена или нерезервисана до краја године. Ради се о неутрошеним средствима: суфицита из 2017. године (90.000 КМ), намјенским средствима-приходима из 2017. године (410.000 КМ), из емисији обвезница (30.000 КМ), трансфера из Програма јавних инвестиција (395.000 КМ). Ова средства нису била планирана Нацртом буџета Града за 2019. годину, те су увећала буџетски оквир у Приједлогу буџета Града за 2019. годину за поменути износ од 925.000 КМ.

#### **Укупна буџетска средства у Приједлогу буџета Града за 2019. годину**

**Укупна буџетска средства планирана Приједлогом буџета Града за 2019. годину износе 133,8 милиона КМ, што представља смањење у односу на претходну годину у проценту од 8,4% (посматрано у односу на Нацрт буџета, Приједлог буџета увећан је за 2,25 милиона КМ).**

## **В) Буџет Града за 2019. годину – буџетски расходи и издаци за нефинансијску имовину**

Процедура израде Буџета Града започела је у мјесецу јулу, када је Министарство финансија Републике Српске доставило „Документ оквирног буџета за период 2019.-2021. године“. Министарство финансија Републике Српске дало је, у оквиру поменутог документа, пројекције прихода, пореских и непореских, као и расхода и издатака за јединице локалне самоуправе у Републици Српској у наредном трогодишњем периоду.

Према пројекцијама из „Документ оквирног буџета за период 2019.-2021. године“, као и на бази анализе остварених прихода и расхода у протеклим годинама, Одјељење за финансије сачинило је "Упутство за припрему буџета Града Бања Лука за 2019. годину" и исто доставило, дана 03.08.2018. године, свим буџетским корисницима, одјељењима и одсјецима Градске управе града Бања Лука. Овим "Упутством" су буџетским корисницима, одјељењима и одсјецима Градске управе Града Бања Лука, достављене основне инструкције и оквири за припрему захтјева за средствима у буџету Града у 2019. години.

У току мјесеца септембра и октобра, Одјељење за финансије запримило је буџетске захтјеве корисника, који су у укупном износу превазишли пројектован и реалан оквир прихода и примитака, који се могу очекивати у 2019. години. Буџетски захтјеви, достављени Одјељењу за финансије, били су изнад почетних буџетских ограничења и износили су око 138 милиона КМ. Исто тако, достављен је и одређен број захтјева за додатна средства, која су била изнад почетних буџетских ограничења Одјељења за финансије, за наредну годину. Одјељење је приступило анализи достављених буџетских захтјева, те је кориговало предложену потрошњу буџетских корисника. У складу са коначним усаглашавањима, израђен је Нацрт буџета Града за 2019. годину који је био пројектован у износу од 131,6 милиона КМ.

Скупштина Града, на сједници одржаној дана 22.11.2018. године, прихватила је Нацрт буџета Града за 2019. годину те је након проведене јавне расправе на поменути документ, израђен Приједлог буџета. Исти је измијењен у односу на Нацрт, јер су у Приједлог буџета уврштене препоруке Министарства финансија Републике Српске, реалне и могуће сугестије и захтјеви, који су исказани у јавној расправи, као и одређене корекције појединих ставки прихода и расхода, у складу са планираним политикама и активностима, чија се реализација очекује у наредној години. Наведене корекције измијениле су оквир укупних буџетских расхода и издатака, који је био дефинисан Нацртом буџета, те је 133,8 милиона КМ износ укупних буџетских средстава, те расхода и издатака у Приједлогу буџета Града за 2019. годину.

Даље у тексту дају се најзначајније карактеристике буџетских расхода и издатака у Приједлогу буџету Града за 2019. годину.

## 1) Расходи за лична примања

Расходи за лична примања планирани су за наредну годину у износу од 37,8 милиона КМ, од чега на:

- расходе за бруто плате односи 32,5 милиона КМ. Поменути износ се састоје из: 31,2 милиона КМ расхода за бруто плате, 0,7 милиона КМ расхода за накнаду плате запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и 0,6 милиона КМ осталих накнада плата и издатака за накнаду плате за родитељска одсуства и боловања која се рефундирају;

- расходе за бруто накнаде односи 5,8 милиона КМ. Поменути износ се састоје из: 5,5 милион КМ расхода за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (бруто) и 0,34 милиона КМ расхода за отпремнине и једнократне помоћи (бруто).

План средстава за расходе за лична примања запослених, коригован је на ниже за 67.000 КМ, у односу на износ планиран у Нацрту буџета (расходи се односе на расходе за лична примања свих запослених у Градској управи и потпуних буџетских корисника, који се финансирају из буџета Града). У Приједлогу буџета за 2019. годину, расходи за лична примања повећани су за 2,1% у односу на први ребаланс 2018. године, полазећи од постојећег броја радника у 2018. години (за мјесеце август-септембар 2018. године), процјењене флукуације запослених у наредној години, потребних средстава за минули рад, потребе пријема радника за повећање обима послова, те замјене за боловања и родитељска одсуства.

Посматрано по потрошачким јединицама, између осталих, код Центра за социјални рад, планирана су додатна средства за расходе за лична примања. Наиме, у претходном периоду, због одсуствовања радника (боловање), те упражњених систематизованих радних мјеста, у Центру су били смањени радни капацитети. С друге стране, дошло је до значајног проширења обима послова, са повећањем броја корисника права из социјалне заштите у складу са Законом о социјалној заштити Републике Српске („Сл. гласник РС“ бр. 37/12 и 90/16). Такође, нови Правилник о условима за оснивање установа социјалне заштите и обављање дјелатности социјалне заштите („Сл. гл. РС“, број 90/17), прописао је децидно потребан број стручних радника, по профилима и пословима, у односу на укупан број становника, који мора да обезбиједи свака установа ове врсте. У оквиру Банског двора, дошло је до промјене концепта и програма функционисања кроз нове активности и повећани обим културних догађаја, које установа проводи, па је неопходан пријем радника на пословима организације културних догађаја. Код потрошачке јединице ЈУ СЦ „Борик“, такође је дошло до повећања расхода за лична примања. Планирано повећање броја радника везано је за почетак рада нове спортске дворане на локацији некадашњег „Шопинг центра“, која је у завршној фази реконструкције,

## 2) Расходи по основу коришћења роба и услуга

Расходи по основу коришћења роба и услуга планирани су у наредној години у износу од 26,8 милиона КМ и за 0,16 милиона КМ или 0,6% мањи су у односу на 2018. годину. Посматрано по структури, може се рећи да су планирана средства по основу закупа (група 4121), повећана због додатних средстава за закуп опреме за потребе одржавања градских манифестација у наредној години. Група расхода који се односе на утрошак енергије, комуналних и комуникационих и транспортних услуга повећана је за 3,7% између осталог, и због додатно планираних расхода по основу дератизације у наредној години (у складу са оквирним споразумом), као и због додатних простора који су стављени на располагање Центру за социјални рад, као и додатних простора вртића отворених у 2018. и нових који се очекују у 2019. години. Нови објекти подразумијевају веће расходе електричне енергије, гријања и других комуналних и комуникационих услуга. Расходи за одржавање јавних површина повећани су у минималном проценту (од 1%) у односу на 2018. годину, а у складу са потребама за финансирање, законским обавезама и планираним активностима у наредној буџетској години. Остали некласификовани расходи повећани су за 6,2%, дијелом због тога што се накнаде за рад клубова одборника и одборника који нису у саставу клубова са позиције - 4152 текући грантови политичким партијама, од 2019. године планирају и реализују са позиције осталих некласификованих расхода - 4129 (увећање за 163.000 КМ).

У оквиру расхода за коришћење роба и услуга истичу се:

**а) расходи за текуће одржавање**, који су планирани у износу од 4,2 милиона КМ или за 12,4% мање у односу на претходну годину, а односе се на текуће одржавање: асфалтних и макадамских саобраћајница (1,3 милиона КМ), локалних и некатегорисаних путева (0,8 милиона КМ); зграда и грађевинских објеката Градске управе и корисника буџета; јавне расвјете, јавних сатова и семафора на градском подручју, те јавне расвјете на сеоском подручју; возила Градске управе, Професионално територијалне ватрогасне јединице и корисника буџета; хитне интервенције на јавним површинама (санација клизишта, чишћење канала и сл.); опреме паркинг простора; хоризонталне и вертикалне саобраћајне сигнализације; канцеларијске и комуникационе опреме, те остало текуће одржавање;

**б) расходи за материјал за посебне намјене**, који су планирани у износу од 1,7 милиона КМ и исти су на нивоу плана за 2018. годину, а односе се на: материјал за потребе комуналних служби, набавку вијенаца за потребе Одјељења за борачко-инвалидску заштиту; материјала за потребе образовног процеса, науку, културу и спорт код средњих школа, Центра за предшколско васпитање и образовање, Центра „Заштити ме“, и ЈУС СЦ „Борик“, материјала за научне и културне активности и манифестације (највећим дијелом,

код Туристичке организације Града), набавку хране Центра за предшколско васпитање и образовање и Центра „Заштити ме“;

**в) расходи за стручне услуге**, који су планирани у износу од 3,07 милиона КМ или 1% више у односу на претходну годину, а односе се на услуге: исплата-поште, платног промета, финансијског посредовања, осигурања возила, имовине, запослених, остале услуге осигурања (при регистрацији аута), штампања, графичке обраде, копирања и сл., објављивања аката у медијима, рекламе и односа са јавношћу, информисања и медија, нотара и адвоката, геодетско-катастарске услуге, процјенитељске и услуге вјештачења, одржавања рачунарских програма, одржавања рачунара (лиценце), научно-истраживачке услуге и услуге израде елабората и пројектне документације. Такође, у оквиру ових расхода реализују се: систематски прегледи запослених, технички пријем објеката, мјерења загађености на подручју Града, накнаде за премјештање возила, функционално одржавање информационог система за наплату и контролу паркирања који се користи за све мобилне оператере на подручју БиХ, обављање услуга техничког прилагођавања и успостављања апликације за нове базе података, накнаде штета, сахране незбринутих лица и остале услуге из области комуналне потрошње, провизија за административне услуге везано за пословне просторе и контролу откупне цијене станова, услуге монтаже и демонтаже новогодишњих украса, услуге евидентирање обвезника комуналне накнаде, услуге за израду рјешења за комуналну накнаду, стручне услуге у области туристичке промоције Града, пројекат „Дигиталне архиве“, ванредне интервенције инспекција, извршење налога комуналне полиције, услуге Привредне коморе и АПИФ, услуге система противградне заштите, финансирање здравствене заштите спортиста у клубовим и други расходи;

**г) расходи за услуге одржавања јавних површина и заштите животне средине**, који су планирани у износу од 9,5 милиона КМ или 1% више у односу на 2018. годину, а исти се односе на: услуге одржавања јавних зелених површина, цвјетних тргова и градских излетишта, услуге зимске службе, услуге чишћења зелених површина-одржавање јавне хигијене, одржавање и уређење водотокова, утрошак електричне расвјете на јавним површинама (јавна расвјета и семафори-сеоско и градско подручје), утрошак воде за фонтане, јавне чесме, тушеве и јавне гараже, остале услуге одржавања јавне хигијене, услуге испитивања животне средине;

**д) остали неклассификовани расходи планирани** су у износу од 2,9 милиона КМ или за 6,2% више у односу на 2018. годину. Највећим дијелом, ови расходи се односе на: стручни испити запослених, котизације за семинаре, курсеве за запослене, бруто накнаде волонтерима, бруто накнаде члановима ГИК-а, бруто накнаде члановима Комисије за жалбе запослених у ГУ, бруто накнаде скупштинским одборницима и накнаде за рад клубова одборника и одборника који нису у саставу клубова, бруто накнаде по уговорима о дјелу, остале бруто накнаде (расходи мртвозорства и ангажована лица у процесу провођења



избора), накнаде првостепених комисија код Центра за социјални рад (утврђивање способности лица у поступку остваривања права из социјалне заштите; утврђивање функционалних стања корисника као и процјени потреба и усмјеравање дјече и омладине са сметњама у развоју), репрезентација у земљи и иностранству и за организацију пријема и манифестација (између осталих, расходи Славе и Дана Града, акција „Избор најљепшег дворишта“, Кочићев збор, прослава Нове године и друге манифестације), припадајући порези и доприноси, непореске накнаде на терет послодавца (порез на непокретности, допринос за професионалну рехабилитацију инвалида), таксе при регистрацији возила, расходи по основу чланарина и други расходи.

### **3) Расходи финансирања и други финансијски трошкови**

Расходи финансирања и други финансијски трошкови планирани су за наредну годину у износу од 3,6 милиона КМ и за 0,7% су нижи у односу на 2018. годину. Наведена средства планирана су за финансирање камата по раније одобреним кредитним задужењима код домаћих банака, а на бази ануитетног плана за наредну буџетску годину. Поред претходног, расходи за камате су планирани и у оквиру групе 4181-Расходи финансирања и други финансијски трошкови између јединица власти, за дио камата који се дозначавају по иностраним кредитима, у износу од 0,33 милиона КМ).

### **4) Субвенције**

Средства за субвенције за 2019. годину предвиђена су у износу од 2,07 милиона КМ и мања су за 7,2%. У оквиру наведеног износа предвиђене су субвенције за:

-повећање продуктивности и конкурентности привредника и предузетника, у износу од 0,92 милиона КМ. Ова средства реализују се кроз двије буџетске ставке-субвенције за повећање продуктивности и конкурентности привредника из редовног буџета (0,84 милиона КМ, што је идентично средствима из 2018. године) и из намјенских средстава по Закону о концесијама (0,08 милиона КМ, што је више за 2,6% у односу на 2018. годину);

-јавни превоз, у износу од 45.000 КМ,

-камате на предузетничке кредите, у износу од 8.000 КМ,

-привођење земљишта култури, у износу од 200.000 КМ. Средства су нешто нижа у односу на 2018. годину (план 270.000 КМ), с обзиром да је за наредну годину процјена намјенског прихода од претварања пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе, у износу од 200.000 КМ и

-пољопривредне пројекте, у износу од 900.000 КМ (што је на нивоу 2018. године).

Битно за напоменути да Град и у наредној години наставља финансирање опремања кабинета практичне наставе средњих школа, у циљу повећања квалитета обуке за нова радна мјеста. Средства за наведене намјене реализују се путем јавног позива, а планирана су у износу од 0,1 милиона КМ и у суштини представљају средства субвенција за запошљавање.

## 5) Грантови

Грантови за 2019. годину предвиђени су у износу од 6,68 милион КМ и смањени су за 13,8% у односу на 2018. годину (највећим дијелом због правилне класификације појединих врста грантова у оквиру трансфера у 2019. години). У оквиру наведеног износа предвиђена су најзначајнија издвајања за:

- текући грант политичким партијама, у износу од 263.000 КМ,
- грантови за обиљежавања манифестација, у износу од 37.000 КМ (највећим дијелом, „Прољеће у Бањалуци“),
- грантови за покровитељства и спонзорства у износу од 43.000 КМ,
- текући грант у области цивилне заштите (сарадња са организацијама од значаја за ЦЗ), у износу од 30.000 КМ,
- грантови за подршку пројектима МЗ на уређењу простора, у износу од 120.000 КМ,
- текући грант за привредне манифестације 5.000 КМ,
- грант за ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац-Шумско газдинство "Бања Лука" (чување шума, њега, подмлађивање, наставак на изради шумско-привредне основе и др.);
- текући грант за рад, пројекте и програме борачких и других организација у износу од 400.000 КМ,
- капитални грант за изградњу споменика и спомен обиљежја у износу од 10.000 КМ,
- грантови у земљи и иностранству - суфинансирање пројеката од интереса за Град у укупном износу од 530.000 КМ (односно по 265.000 КМ за земљу и иностранство; средства планирана код Одјељења за локани економски развој и стратешко планирање),
- финансирање фондације „Иновациони центар“, у износу од 15.000 КМ,
- грантови за подршку пројектима у области енергетске ефикасности, у износу од 125.000 КМ (уз учешће ЗЕВ-ова);
- капитални грант за санацију лифтова ЗЕВ-а, у износу од 75.000 КМ (уз учешће ЗЕВ-ова),
- текући грантови у области културе (умјетнички аматеризам, календар културних манифестација, организације и удружења из области културе) у износу од 373.500 КМ. Дио пројеката/манифестација из календара културних манифестација као и средства за рад музеја и библиотека (републичке установе културе) реализоваће се путем трансфера другим јединицама власти, у износу од 127.000 КМ),
- текући грантови за пројекте у складу са стратегијом културе, у износу од 170.000 КМ,
- грант за Фондацију „Европска престоница културе-Бања Лука 2024“, у износу од 120.000 КМ,
- текући грантови у области туризма (календар туристичких манифестација и суфинансирање пројеката у области туризма) у износу од 121.000 КМ,
- текући грант за привремено збрињавање и смјештај жртава насиља у породици у сигурним кућама у износу од 30.000 КМ,

- текући грант хуманитарним организацијама у износу од 453.000 КМ,
- текући грант за пројекте и манифестације удружења лица са инвалидитетом, у износу од 75.000 КМ и текући грант за удружења лица са инвалидитетом, у износу од 50.000,00 КМ,
- текући грант организацијама и удружењима из области социјалне заштите у износу од 12.000 КМ (удружење породица са 4 и више дјеце),
- текући грант удружењима грађана, у износу од 360.000 КМ (пројектне и друге активности 140.000 КМ; националне мањине 100.000 КМ; текући и капитални грантови за цркве, вјерске заједнице и установе, у износу од 120.000 КМ),
- текући грант за јавне установе у области образовања у износу од 160.000 КМ (ЈУ Раднички универзитет - 80.000 КМ, ЈУ Средњошколски дом - 80.000 КМ),
- текући грант студентским организацијама, у износу од 1.000 КМ и удружењима из области образовања у износу од 9.000 КМ,
- текући грантови појединцима у области образовања у износу од 8.000 КМ и за пројекат „Градови-општине-пријатељи дјеце“ у износу од 3.000 КМ,
- текући грант ЈЗУ „Дом здравља“ у износу од 100.000 КМ и капитални грант истој институцији у износу од 200.000 КМ,
- текући грант организацијама и удружењима из области здравствене заштите у износу од 12.000 КМ,
- текући грант омладинским организацијама и организацијама за младе, у износу од 63.000 КМ,
- текући грант за програмске активности спортских организација, у износу од 1,25 милиона КМ и грант Олимпијском базену у износу од 900.000 КМ,
- текући грант-пројекат „Спорт доступан дјечи“ у износу од 80.000 КМ,
- текући грант-пројекат „Европски град спорта“, у износу од 20.000 КМ (путем трансфера другим јединицама власти реализоваће се 129.600 КМ за исти пројекат),
- средства за развој пливачког и ватерполо спорта, у износу од 90.000 КМ,
- текући грантови спортским организацијама лица са инвалидитетом, у износу од 105.000 КМ,
- текући грантови појединцима у области спорта, у износу од 34.600 КМ,
- грантови у земљи-суфинансирање пројеката од интереса за Град, у износу од 57.950 КМ (код Градске развојне агенције).

#### **6) Дознаке појединцима које се исплаћују из буџета Републике и Града**

Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике и Града за 2019. годину износе 13,6 милиона КМ и на нивоу су плана за 2018. годину. У оквиру ове групе расхода предвиђена су најзначајнија издвајања по основу дознака за:

-грађане, што се исплаћују из буџета Града и Републике, у износу од 11,2 милиона КМ, а планирана су код Центра за социјални рад. Њихово финансирање у наредној години планирано је и из трансфера Министарства здравља и социјалне заштите, у износу од 3,58 милиона КМ. Средства су повећана у односу на претходну годину, за 0,35 милиона КМ или 3,3%,

-хитне случајеве угрожености и друге дознаке, у износу од 20.000 КМ,

-санацију штета од елементарних непогода, у износу од 100.000 КМ (највећим дјелом, допрема воде),

- лијечење и рехабилитацију и стамбено збрињавање у области борачко-инвалидске заштите у износу од 625.000 КМ,

-набавку уџбеника за ученике из породица са четворо и више дјеце и породице Рома, у износу од 10.000 КМ, за набавку уџбеника и школског прибора за дјецу из хранитељских породица у износу од 11.000 КМ и за пројекте за избјегла и расељења лица, у износу од 14.000 КМ,

-стипендије ученицима и студентима, у износу од 1,5 милиона КМ и једнократне новчане помоћи ученицима и студентима, у износу од 12.800 КМ, и

-подршку пронаталитетној политици, у износу од 100.000 КМ.

#### **7) Расходи финансирања, други финансијски трошкови и расходи трансакција размјене између или унутар јединица власти (група 418)**

Планирани расходи за 2019. годину су у износу од 0,58 милиона КМ и на нивоу су 2018. године, што се односи на:

-камате по ино кредитима (позиција 4181), за дио камата који се дозначавају по иностраним кредитима, односно, закљученим споразумима са Министарством финансија РС. Планирана средства су у износу од 0,33 милиона КМ, и евидентирана су код ПЈ „Остала буџетска потрошња“,

-услуге које се плаћају Основном суду, институцијама културе (организација манифестација), МУП-у РС, као и свим другим буџетским корисницима (позиција 4182, план 0,18 милиона КМ) који су обухваћени рјешењем Министарства финансија РС о бројчаним ознакама корисника буџета РС и градова/општина, а по основу трансакција размјене,

-расходе закупа објеката буџетских корисника датих на коришћење од стране Градске управе (позиција 4183, план 63.000 КМ).

## **8) Расходи по судским рјешењима**

Планирана средства за расходе по судским рјешењима предвиђена су за наредну годину у износу од 0,52 милиона КМ или 1,2% мање у односу на 2018. годину. Ова средства односе се на расходе по основу главнице и камате по судским рјешењима, расходе за адвокатске и правне услуге, те остале расходе по судским рјешењима који се очекују у 2019. години (текући расходи, а план се највећим дијелом односи на Одсјек за правна питања и прописе код којег је планирано 0,5 милиона КМ за наведене расходе). Поред претходно наведених судских трошкова, планирано је и 0,76 милиона КМ средстава за судска извршна рјешење у дијелу експропријација земљишта. Ова средства су планирана у оквиру групе расхода 5131-Издаци за прибављање земљишта, код Одјелења за комуналне послове и Одјелења за саобраћај и путеве. Према томе, укупно планирана средства за судска рјешења (трошкови поступака и издаци за експропријације) су у износу од 1,28 милиона КМ.

## **9) Трансфери између и унутар јединица власти**

Трансфери између и унутар јединица власти за 2019. годину износе 1,05 милиона КМ и смањени су за 7,4% у односу на претходну годину. У оквиру наведеног износа планирано је, за:

-трансфере ентитету (позиција 4872) 416.100 КМ. Поменута средства се односе на трансфере: по записницима ПУ РС - 40.000 КМ; за музеје и библиотеке - 40.000 КМ и за финансирање манифестација у складу са календаром културних манифестација - 87.000 КМ (за манифестације које проводе републичке установе културе); за трансфере основним школама на територији Града (набавка огрјева, одржавање такмичења, финансирање продуженог боравка, санација и реконструкција објеката школа) -110.000 КМ; за пројекат „Малих олимпијских игара“ - 9.500 КМ и за финансирање пројекта „Европски град спорта“- 129.600 КМ,

-трансфере јединицама локалне самоуправе (позиција 4873) 28.000 КМ, највећим дијелом, за средства која се реализују по записницима ПУ РС,

-трансфере фондовима обавезног социјалног осигурања (позиција 4874) - 510.000 КМ. Поменута средства су планирана у оквиру Центра за социјали рад, на начин да се дио финансира из буџета Града, у износу од 290.000 КМ, док ће се из примљеног трансфера Министарства здравља и социјалне заштите, финансирати износ од 180.000 КМ. Трансфери Фонду солидарности за дијагностицирање и лијечење обољења, стања и повреда дјете у иностранству, планирани су у износу од 30.000 КМ, док је за трансфере по записницима ПУ РС, планирано 10.000 КМ.

## **10) Буџетска резерва**

Буџетска резерва је за 2018. годину планирана у износу од 1.135.000 КМ. Средства ће се трошити у складу са одредбама Закона о буџетском систему Републике Српске, као и у складу са Одлуком о извршењу буџета Града за 2019. годину. На основу поменутих акта, резерва се може користити за: покривање непредвиђених расхода, за које нису планирана

средства у буџету; буџетске издатке за које се, у току године, покаже да планирана буџетска средства нису била довољна; привремено извршавање обавеза буџета, услед смањеног обима буџетских средстава и изузетно, за остале намјене у складу са одлукама Скупштине Града и Градоначелника.

### **11) Издаци за нефинансијску имовину**

Издаци за нефинансијску имовину су за 2019. годину планирани у износу од 20,2 милиона КМ. Поменути износ односи се на:

- група издатака 511, у дијелу издатака за изградњу, реконструкцију и опремање објеката и набавку опреме - 14,6 милион КМ,
- група издатака 513, за прибављање земљишта у оквиру инфраструктурних пројеката – 5,1 милиона КМ (укључујући и експропријације по судским рјешењима, у износу од 0,76 милиона КМ),
- за издатке по основу залиха материјала, робе ситног инвентара, амбалаже - 0,4 милиона КМ (набавка униформи и материјала код Одсјека за послове цивилне заштите и ПТВЈ и других буџетских корисника, те набавка залиха соли за потребе зимске службе),
- за издатке за улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми – 0,12 милиона КМ, средства су планирана код Центра за развој пољопривреде и села.

Из планираних буџетских средстава, у 2019. години, финансираће ће се сљедеће најзначајније инвестиције, посматрано по потрошачким јединицама и буџетским корисницима:

- Одсјек за информатику - набавка опреме, лиценци и програма, у износу од 310.000 КМ;
- Одсјек за послове цивилне заштите и ПТВЈ - изградња, санација и реконструкција објеката те набавка опреме, ситног алата и инвентара, у износу од 2,2 милиона КМ;
- Одјелење за просторно уређење - израда Урбанистичког плана Града, у износу од 125.000 КМ, те израда спроведбених планова и остале документације, у износу од 50.000 КМ;
- Одјелење за борачко инвалидску заштиту - изградња објеката за потребе борачке популације, у износу од 170.000 КМ, и изградња Централног спомен обиљежја погинулим борцима Одбрамбено-отаџбинског рата са подручја Града,
- Одјелење за локални економски развој и стратешко планирање - изградња, санација, реконструкција објеката, прибављање земљишта у Пословној зони „Рамићи-Бања Лука“ и „Јелшинград“, у износу од 751.000 КМ те инвестициона улагања и санацију пословних простора у власништву Града, у износу од 100.000 КМ;
- Служба за заједничке послове - набавка опреме и залиха материјала робе и ситног инвентара, за потребе Градске управе, у износу од 215.000 КМ, те мања реконструкција објеката, у износу од 25.000 КМ,

- Одјелење за образовање, здравство, омладину и спорт - изградња теретана у природи, у износу од 30.000 КМ,
- Центар за предшколско васпитање и образовање - опремање објеката у износу од 100.000 КМ,
- Центар за развој пољопривреде и села - адаптација објеката, набавка опреме као и набавку залиха пољопривредног материјала, у износу од 561.000 КМ,
- ЈУ СЦ „Борик“ - набавка опреме и реконструкција спортских објеката, у износу од 37.000 КМ,
- Средње школе - набавка опреме и реконструкцију објеката средњих школа, у износу од 144.700 КМ, од чега је за реконструкцију крова Гимназије предвиђено 20.000 КМ, другу фазу замјене столарије код Електротехничке школе „Никола Тесла“ планирано 40.000,00 КМ и замјене столарије код Центра за образовање и васпитање и рехабилитацију слушања и говора 20.000 КМ.

Битно за напоменути је да су средства за капитална улагања планирана код Одјелења за комуналне послове и Одјелења за саобраћај и путеве повећана у Приједлогу буџета за наредну годину, у односу на Нацрт буџета, повећана за износ од 1,4 милиона КМ.

- Код Одјелења за комуналне послове, средства су предвиђена у износу од 9,7 милиона КМ, из чега ће се финансирати:
  - изградња водоводне и канализационе мреже, у износу од 930.000 КМ,
  - изградња, реконструкција и инвестиционо одржавање јавне расвјете у износу од 220.000 КМ,
  - прибављање земљишта за изградњу инфраструктурних објеката, из редовних средстава као и по судским извршним рјешењима, у износу од 300.000 КМ,
  - изградња објеката и прибављање земљишта по закљученим уговорима са инвеститорима за финансирање опремања градског грађевинског земљишта средствима инвеститора, у износу од 5 милиона КМ,
  - изградња комуналних и других објеката у износу од 130.000 КМ, те за изградњу и прибављање зграда и објеката туристичко - спортског садржаја у износу од 150.000 КМ,
  - набавка комуналне опреме у износу од 120.000 КМ,
  - инвестиционо одржавање комуналних објеката, у износу од 75.000 КМ,
  - набавку биолошке имовине, у износу од 100.000 КМ,
  - изградња објеката дјечијих вртића у износу од 550.000 КМ, реконструкцију и санацију објеката дјечијих вртића у износу од 250.000 КМ,
  - изградња објеката МЗ и МК, у износу од 474.000 КМ (од чега из средстава трансфера са вишег ниво власти 100.000 КМ) као и издаци за инвестиционо одржавање и реконструкцију објеката МЗ и МК у износу од 50.000 КМ,
  - изградња спортских објеката у износу од 230.000 КМ и њихово инвестиционо

одржавање и реконструкцију у износу од 200.000 КМ,

-издаци за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију - тврђава "Кастел" у износу од 150.000 КМ и изградња и реконструкција вреловода у износу од 200.000 КМ,

-инвестиционо одржавање и реконструкција друштвених домова, у износу од 150.000 КМ,

-изградња објеката амбуланти породичне медицине у износу од 200.000 КМ,

-пројекат регулације ријеке Врбања у насељу Чесма, у износу од 100.000 КМ.

- Код Одјељења за саобраћај и путеве, средства су предвиђена у износу од 4,1 милион КМ, из чега ће се финансирати:

-изградња саобраћајница и мостова, у износу од 1,12 милион КМ;

-набавка опреме паркинг простора, гаража и паук службе у износу од 80.000 КМ,

-прибављање земљишта за изградњу саобраћајница, у износу од 1,1 милион КМ, од чега ће се за извршна судска рјешења, у дијелу експропријација, планира 610.000 КМ,

-изградња и набавка саобраћ. сигнализације и семафора у износу од 95.000 КМ,

-реконструкција и инвестиционо одржавање саобраћајница предвиђена је са 2,55 милиона КМ (у оквиру овог износа за реконструкцију и одржавање градских саобраћајница и мостова планирано је 1,4 милиона КМ, локалних и некатегорисаних путева 0,8 милиона КМ и из средстава Програма јавних инвестиција РС финансира се 0,35 милиона КМ за реконструкцију кружне раскрснице И. Митровића; средства пренесена из 2018. године,

-набавка саобраћајне сигнализације и опреме 233.000 КМ;

## **12) Издаци за финансијску имовину, отплату дугова и остали издаци**

Издаци за финансијску имовину, отплату дугова и остали издаци предвиђени су у износу од 19,6 милиона КМ. Наведени износ односи се на:

а) издатке за финансијску имовину (група 61) са намјеном куповине акција и учешћа у капиталу, у износу од 250.000 КМ,

б) издатке за отплату дугова (група 62), у износу од 11,7 милиона КМ – за отплату главнице реализованих кредитних задужења из претходних година,

в) остале издатке (група 63), у износу од 7,6 милиона КМ, а што обухвата:

- издатке по основу ПДВ-а из опорезиве дјелатности Градске управе и корисника буџета, у износу од 1,3 милиона КМ;

- издатке по основу депозита и кауција који се враћају уплатиоцима у току године, у износу од 295.000 КМ;

- издаци за родитељска одсуства и боловања која се рефундирају, у износу од 596.600 КМ.



- остале издатке у износу од 5,2 милиона КМ. Ради се о групи расхода за које је Министарство финансија тражило мишљење Фискалног савјета. Поменути износ састоји се из:

\*издатака за исплату износа годишњих анuitета по гаранцијама, које је Град дао приликом задуживања привредног друштва Топлана ад, у претходном периоду, у износу од 4,2 милиона КМ;

\*издатака за покриће дефицита из претходног периода у складу са Одлуком Скупштине Града у износу од 0,7 милиона КМ;

\*издатака за исплату неизмирених обавеза из ранијих периода - обавезе из претходног периода које ће се доставити за књижење након датума извјештавања, као и репрограмиране обавезе према другим институцијама и добављачима (Одјелење за комуналне послове и Центар за развој пољопривреде и села).

#### **Укупни буџетски расходи и издаци у Приједлогу буџета за 2019. годину**

**Укупни буџетски расходи и издаци, укључујући и издатке за финансијску имовину, отплату дугова и остале издатке за 2019. годину, износе 133,87 милиона КМ, што представља смањење у односу на први ребаланс за 2019. годину у проценту од 8,4% (посматрано у односу на Нацрт буџета, Приједлог буџета увећан је за 2,26 милиона КМ).**

## IV Резиме

У вези за Приједлогом буџета Града за 2019. годину, потребно је истакнути сљедеће:

-пројектован је већи раст укупних прихода за 1,7% посматрано у односу на први ребаланс буџета 2018. године. Посматрано по структури, предвиђен је пораст пореских прихода, од 6,2%, у складу са тенденцијама из претходних година и процјенама Владе РС. Непорески приходи планирани су на нижем нивоу, односно, смањени су за 4,6%. Иако су приходи од појединих накнада, комуналних такси и остали непорески приходи, планирани са одређеним повећањима, укупан нето ефекат је смањење. Разлог оваквих пројекција су нижи план прихода од накнаде за уређење грађевинског земљишта и земљишне ренте, а који имају значајно учешће у структури непореских прихода. Планираће се и предузети активности, које су у надлежности Градске управе, са циљем повећања изворних пореских и непореских прихода. Ово се првенствено односи на повећање обухвата обвезника пореза на непокретности и комуналне накнаде, а без повећања пореских стопа и висине комуналне накнаде;

-буџетски оквир укључује само краткорочно кредитно задужење за привремено финансирање дефицита произашлог из готовинског тока, које се евентуално може појавити у току 2019. године, док дугорочно задужење за сада није предвиђено;

-уврштен је велики број пројеката из Приједлога Стратегије развоја града Бања Лука за период 2018-2027. година, а који су планирани како у оквиру позиције 51-Издаци за нефинансијску имовину, тако и у оквиру позиције 41-текући расходи;

-уврштен је и велики број пројеката из усвојеног Плана капиталних инвестиција за период 2018.-2020. година, који су евидентирани у оквиру позиције 51-Издаци за нефинансијску имовину;

-капитална улагања планирана су у износу од 20,2 милиона КМ (од чега је 19,3 милиона КМ из редовних буџетских средстава и 0,9 милиона КМ из пренесених неутрошених средстава претходног године), без пројеката који ће се реализовати путем дугорочног задуживања. Зато је евидентна разлика у односу на план 2018. године, у којој су значајни капитални пројекти финансирани из средстава емисије обвезница и расподеле суфицита за 2017. годину;

-из средстава намјењених за развој саобраћаја, наставиће се изградња Источног транзита и кружних раскрсница, реконструкција путне мреже и слично;

-извршиће се припреме пројекта (идејно рјешење, припрема документације и сл.) за два нова моста (Долац и Топлице);

-након извршених анализа, разматра се могућност изградње спортске дворане кроз пројекат јавно-приватног партнерства;

-наставиће се реконструкција тврђаве Кастел, а планира се и изградња пристаништа за дајаке, што су значајна капитална улагања у области заштите историјског наслеђа и туризма;

-наставиће се активности везане за изградњу конгресног центра (међународни јавни конкурс за идејно рјешење, припрема друге пројектне документације и сл.);

-планирана су средства за израду Урбанистичког плана Града, којим ће се дефинисати дугорочна урбанистичка политика и изглед Града у наредне двије деценије;

-наставиће се пракса суфинансирања пројеката од значаја за унапређење квалитета живота у граду (са UNDP и другим међународним организацијама). При томе се у буџету Града планирају средства у релативно мањем износу у односу на укупну вриједност инвестиције (нпр. учешће до 30%);

-планиран је наставак реализације значајних пројеката започетих у претходном периоду: пројекти подршке мјесним заједницама на уређењу простора, „Бања Лука-Европска пријестоница културе 2024. године“, реконструкција друштвених домова, реконструкција објеката и опремање вртића, изградња дјечијих игралишта из донација;

-биће настављено финансирање промоције туризма и туристичког потенцијала Града кроз организовање низа манифестација: прослава међународне и православне Нове године, „Прољеће у Бањалуци“, „Невап феста“, „Кочићев збор“ „Љето на Врбасу“, као и друге Међународне конференције туризма и инвестиција Бања Лука 2019. године;

- континуирано ће се проводити изградња и обнове дјечијих игралишта, буџетским средствима, али и кроз донације, а наставиће се и акција „Спорт у школе“;

-извршиће се реструктурирање појединих јавних установа и предузећа (Аквана, Раднички универзитет, Завод за изградњу);

-у току је реализација пројеката „Smart city“ (припрема пројектног задатка) и „Green city“ (припрема акционог плана);

-у области привредног развоја, обезбјеђена су средства за реализацију пројеката везаних за постојећу Пословну зону „Рамићи-Бања Лука“ и за нову пословну зону „Јелшинград“ (0,75 милиона КМ), као и средства субвенција за запошљавање (0,9 милиона КМ), за набавку опреме за кабинете практичне наставе средњих школа (100.000 КМ), за подстицаје у пољопривредној производњи (1,1 милион КМ), чиме се даје подршка привреди и подстиче запошљавање;

-средства у износу од 13,6 милиона КМ планирана су за дознаке појединцима које се исплаћују из буџета Града (заједно са трансферима надлежног министарства), а односе се на све видове социјалне помоћи и подршке појединцима;

-средства у износу од 6,6 милиона КМ планирана су за грантове, а што највећим дијелом обухвата исплате спортским, културним и другим удружењима грађана;

- уредно се сервисирају отплате по кредитним задужењима из претходног периода, за шта су у буџету обезбјеђена адекватна средства;

-наставиће се активности на унапређењу финансијске дисциплине и рационализације потрошње код свих буџетских корисника.

У 2019. години потребно је наставити активности проналажења нових извора финансирања кроз укључивање Града на тржиште капитала (емисија обвезница), кроз

механизме јавно-приватног партнерства, те кроз аплицирање за суфинансирање пројеката код ЕУ и међународних институција. Ово се посебно односи на инвестиције и пројекте уврштене у Стратегију развоја Града и План капиталних инвестиција.

Укупна буџетска средстава, те пројектовани буџетски издаци и расходи омогућиће да Град и у наредној буџетској години изврши све своје законом дефинисане обавезе, уз максимално ангажовање свих расположивих ресурса Градске управе Града и буџетских корисника.

Имајући у виду све претходно наведено, предлажемо Скупштини Града да усвоји Приједлог Одлуке о усвајању буџета Града Бања Лука за 2019. годину.